

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Forsknings- og høyere utdanningsministeren

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

20/5689-

15. desember 2020

Tiltak for studentene - oppfølging av ekspertgruppens rapport

Universiteter, høyskoler, studentsamskipnader, studentorganisasjoner og flere i høyere utdanningssektoren har gjort en stor jobb for å tilrettelegge utdanningsaktivitet og følge opp studentene i pandemisituasjonen. Situasjonen har vært krevende for studentene, faglig så vel som sosialt. Vi vil måtte leve med smitteverntiltak også en god stund fremover. Det krever at vi gjør enda mer for å følge opp studentene for å sikre at de ikke faller fra i studiene og for å ta vare på den psykiske helsen.

Ekspertgruppen for tiltak for studentene har levert sin rapport

For å få innspill til dette arbeidet satte regjeringen ned en ekspertgruppe den 4. november. Gruppen skulle vurdere og anbefale tiltak rundt 1) eksamen, 2) studieprogresjon og 3) psykisk helse. Gruppen har vært ledet av Kunnskapsdepartementet og har hatt medlemmer fra Universitets- og høyskolerådet, Fagskolerådet, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Studentene og studentsamskipnadene har også vært med i arbeidet. De [levte rapporten sin den 23. november](#).

Ekspertgruppen anbefaler en rekke tiltak for universitets- og høyskolesektoren, som oppsummert i punkt 1.5 i [rapporten](#), og gjengitt her:

1. Samarbeid, planlegging og informasjon

- Utdanningsinstitusjonene bør systematisere informasjonsflyten til studentene.
- Utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene bør fortsette å samordne seg.
- Institusjonene, samskipnadene og studentene bør sammen planlegge helhetlig oppfølging.

2. Undervisning, studietilbud og eksamen

- Alle studenter bør sikres jevnlig adgang til fysisk undervisning og tilstedeværelse ved lærestedene, med mindre smittesituasjonen er ute av kontroll.
- Undervisningen bør bli mer studentaktiv og undervisere bør få mer kompetanse i digital undervisning.
- Frivillige tiltak er ikke nok – undervisning må fange opp alle.
- Utdanningsinstitusjonene bør vurdere å bruke mentorer, seminargrupper e.l. mer aktivt.
- Institusjonene bør ha beredskap for digital undervisning og eksamen våren 2021.

3. Læringsmiljø, sosiale tilbud og helsetilbud

- Det bør opprettes en nasjonal kanal for innspill og erfaringsdeling om tilbud til studentene.
- Sosiale lavterskeltilbud er svært viktige for læringsmiljø og sosialt liv.
- Samskipnadene og studentidretten bør tilby alternative treningstilbud til studentene.
- Institusjonene, samskipnadene og studentorganisasjonene bør ha tiltak som gir studentene struktur i studiehverdagen med sosiale møtearenaer.
- Institusjonene og studentene bør gå sammen om en markering av studiestart for vårsemesteret.
- Studentsamskipnadene og kommunen må gi god tilgang til psykisk helsehjelp.

Nærmere beskrivelse av tiltakene og gruppens vurderinger finner dere i rapporten.

Kunnskapsdepartementet ber nå utdanningsinstitusjonene følge opp med tiltak

Gruppen har levert en rekke anbefalinger og vi har klare forventninger til at alle utdanningsinstitusjonene følger opp disse. Utdanningsinstitusjonene har ansvaret for det faglige tilbudet til studentene og det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Kunnskapsdepartementet legger derfor til grunn at alle studenter skal ha et undervisningstilbud som i så stor grad som mulig sikrer at de er faglig og sosialt integrerte i studieprogrammet sitt.

Alle utdanningsinstitusjoner skal:

- Systematisere informasjonsflyten. Det betyr at studentene skal få god og tidlig informasjon om eksamen, studieopplegg, sosiale tilbud og hjelpeapparat.
- Etablere arenaer for samarbeid mellom institusjonene, studentsamskipnadene og studentene hvor de sammen planlegger hvordan de best kan følge opp studentene.
- Sørge for at alle studenter som er i ordinære løp har mulighet til å delta i seminargrupper, grupper med studentassistenter, webinarer eller lignende
- Ha beredskap for digital undervisning og eksamen til våren
- Gi studentene noe tilgang til lærestedene så fremt smittesituasjonen nasjonalt eller lokalt ikke tilsier at all fysisk tilgang må stenges ned (se tabell 1 Tiltaksnivå, side 13 i rapporten)

Alle utdanningsinstitusjoner bør:

- Samordne seg gjennom Universitets- og høgskolerådet for å dele erfaringer og samarbeide om hvordan studentene best kan følges opp.

- Vurdere samtlige anbefalinger i ekspertgruppens rapport og tilpasse disse etter lokale forhold

Vi ber utdanningsinstitusjonene om å rapportere til departementet på følgende:

- at de har fulgt opp alle tiltakene beskrevet under "*Alle utdanningsinstitusjoner skal*"
- at de rapporterer på hvilke tiltak de iverksetter utover dette
- hvordan de utformer tiltakene for å nå alle studenter og hvilken effekt de venter at tiltakene vil ha for studentene

Departementet ber studentsamskipnadene følge opp tiltak

Studentsamskipnadene har en viktig funksjon for det psykososiale tilbudet til studentene. Gjennom treningstilbud, kantinedrift, foreninger og helsetjenester for å nevne noe, bidrar samskipnadene til å berike livet rundt studiene. Derfor har Kunnskapsdepartementet også en del forventninger til hva samskipnadene *skal* gjøre i forbindelse med oppfølgingen av studentene.

Vi forventer at alle studentsamskipnader

- Samordner seg gjennom Samskipnadsrådet for å dele erfaringer og samarbeide om hvordan studentene best kan følges opp.
- Etablerer arenaer hvor samarbeid mellom institusjonene, studentsamskipnadene og studentene hvor de sammen planlegger hvordan de best kan følge opp studentene.
- Sammen med andre aktører som studentidretten og lokale turlag tilby alternative treningstilbud til studentene
- Sammen med kommunen gi god tilgang til psykisk helsehjelp
- Sørger for at alle studenter har tilgang til sosiale lavterskeltilbud for å lette den psykososiale påkjenningen

Alle studentsamskipnader bør

- Vurdere samtlige anbefalinger i ekspertgruppens rapport og tilpasse disse etter lokale forhold

Vi viser forøvrig til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2021, har foreslått å øke bevilgningen til studentsamskipnadene med 20 mill. kroner for å styrke velferdstjenestene til studentsamskipnadene.

Frist for rapportering

Vi ber om rapportering innen 1. februar 2021 og vil komme tilbake til behovet for eventuelle ytterligere rapporteringer senere. Rapporteringen skal være kort og trenger ikke overstige to sider. Dersom det er hensiktsmessig kan utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene rapportere på oppfølgingen sammen da en del av punktene er overlappende.

Fordeling av midler til oppfølging av studentene

Regjeringen har foreslått 10 mill. kroner til oppfølging av studentene i regjeringens krisepakke for 2021, jf. Tillegg 1 til Prop. 1 S (2020-2021). Regjeringspartiene og Fremskrittspartiet har inngått forlik om statsbudsjettet for 2021, inklusive krisepakken. Kunnskapsdepartementet vil, med forbehold om Stortingets vedtak av 2021-budsjettet, tildele midlene i januar 2021.

Departementet hadde et møte den 25. november med UHR, Fagskolerådet, Samskipnadsrådet og studentorganisasjonene NSO, ONF og ANSA for å få innspill til fordeling av midlene. Fordeling av midlene ble også tatt opp i statsrådets videomøte med sektoren den 9. desember. Støtte til sosiale lavterskeltilbud i ulike varianter er et område som bør prioriteres.

Kunnskapsdepartementet tar derfor sikte på å fordele de 10 mill. kronene til studentsamskipnadene. Midlene skal brukes til sosiale lavterskeltilbud for studenter. Departementet forventer at samskipnadene, utdanningsinstitusjonene og studentene har møtearenaer for å drøfte oppfølgingen av studentene ved hver enkelt institusjon.

Departementet forventer at samskipnadene, utdanningsinstitusjonene og studentene benytter disse arenaene i fordelingen av midlene og sammen beslutter nøyaktig hvilke tiltak midlene bør brukes til. Målet er at midlene skal brukes til å gi så mange studenter som mulig tilgang til sosiale tilbud. Midlene kan benyttes til konkrete aktiviteter og til koordinering av arbeidet med å nå ut til studentene. Dette kan for eksempel være studentmentorer eller -koordinatorer, trivselsfond eller konkrete prosjekter i regi av studentfrivilligheten. Jeg har en klar forventning om at tilbudene også skal nå studenter ved institusjoner som ikke er medlem av en studentsamskipnad, slik som en del fagskolestudenter. Kunnskapsdepartementet vil ta den endelige beslutningen om hvem midlene skal fordeles til den 19. desember.

Med hilsen

Henrik Asheim

Kopi

Atlantis Medisinske Høgskole

Bjørknes høyskole

Høyskolen for yrkesfag AS

Lillehammer Institute of Music Production Industries

Nasjonalt fagskoleråd

Nordland kunst- og filmfagskole

Noroff høyskole

Norsk barnebokinstitut

Norsk Gestaltinstitutt AS Høgskole

Norsk studentorganisasjon

NSKI Høgskole

Organisasjon for norske fagskolestudenter

Samskipnadsrådet

Skrivekunstakademiet

Universitets- og høgskolerådet

Adresseliste

Ansgar Teologiske Høgskole	Fredrik Fransons vei 4	4635	KRISTIANSAND S
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	Postboks 6768 St. Olavs plass	0130	OSLO
Association of Norwegian Students Abroad	Storgt. 19	0184	OSLO
Barratt Due musikk institutt	Postboks 5344 Majorstuen	0304	OSLO
Bergen Arkitekthøgskole	Postboks 39	5841	BERGEN
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	Thrond Nergaards veg 7	7044	TRONDHEIM
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	Sinsenvn. 15	0572	OSLO
Handelshøyskolen BI		0442	OSLO
Høgskolen i Innlandet	Postboks 400	2418	ELVERUM
Høgskolen i Molde	Postboks 2110	6402	MOLDE
vitenskapelig høgskole i logistikk			
Høgskolen i Østfold		1757	HALDEN
Høgskulen i Volda	Postboks 500	6101	VOLDA
Høgskulen på Vestlandet	Postboks 7030	5020	BERGEN
Høyskolen for Dansekunst	Marstrandgata 8	0566	OSLO
Høyskolen for Ledelse og Teologi	Micheletsvei 62	1368	STABEKK
Høyskolen Kristiania			
Kunsthøgskolen i Oslo	Postboks 6853 St. Olavsplass	0130	OSLO
Lovisenberg diakonale høgskole	Lovisenberggaten 15 B	0456	OSLO
MF vitenskapelig høyskole for teologi religion og samfunn	Postboks 5144 Majorstua	0302	OSLO
NLA Høgskolen	Postboks 74	5812	BERGEN
Nord studentsamskipnad	Postboks 1490	8049	BODØ
Nord universitet	Postboks 1490	8049	BODØ
Norges arktiske studentsamskipnad	Teorifagbygget Hus 2	9037	TROMSØ
Norges Handelshøyskole	Helleveien 30	5045	BERGEN
Norges idrettshøgskole	Postboks 4014 Ullevål Stadion	0806	OSLO

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Postboks 5003	1432	ÅS
Norges musikkhøgskole	Postboks 5190 Majorstua	0302	OSLO
Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet OsloMet – storbyuniversitetet		7491	TRONDHEIM
Samisk høgskole	Hánnoluohkká 45	9520	KAUTOKEINO
Steinerhøgskolen	Professor Dahls gate 30	0260	OSLO
Studentsamskipnaden i Agder	Postboks 1864 Gimle	4686	KRISTIANSAND S
Studentsamskipnaden i Gjøvik Ålesund og Trondheim	Postboks 2460	7005	TRONDHEIM
Studentsamskipnaden i Indre Finnmark	Hannoluohkka 45	9520	KAUTOKEINO
Studentsamskipnaden i Innlandet	Gudbrandsdalsvegen 350	2624	LILLEHAMMER
Studentsamskipnaden i Molde	Postboks 2110	6402	MOLDE
Studentsamskipnaden i Stavanger	Postboks 8600 Forus	4036	Stavanger
Studentsamskipnaden i Sørøst-Norge			
Studentsamskipnaden i Volda	Postboks 278	6101	VOLDA
Studentsamskipnaden i Østfold		1757	HALDEN
Studentsamskipnaden i Ås		1432	ÅS
Studentsamskipnaden på Vestlandet			
Studentsamskipnaden SiO	Postboks 94 Blindern	0314	OSLO
Universitetet i Agder	Serviceboks 422	4604	KRISTIANSAND S
Universitetet i Bergen	Postboks 7800	5020	BERGEN
Universitetet i Oslo	Postboks 1072 Blindern	0316	OSLO
Universitetet i Stavanger		4036	STAVANGER

Universitetet i Sørøst-Norge	Postboks 235	3603	KONGSBERG
Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet		9019	TROMSØ
VID vitenskapelige høyskole	Postboks 184 Vinderen	0319	OSLO